

# แนวคิด โครงสร้าง สถาบันหนังสือแห่งชาติ

ระบบหนังสือสาธารณะ  
'ศูนย์บริการหนังสือ' 'ห้องหนังสือ' และการอ่านของคนไทย

เรียบเรียงโดย : คณะเตรียมการสัมมนา โครงการสถาบันหนังสือแห่งชาติ  
พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๕



**ถ้อยคำที่กล่าวกันมานานในประเทศนี้ คือ  
คนไทยไม่มีนิสัยรักการอ่าน คนไทยไม่มีวัฒนธรรมการอ่าน  
คนไทยสนใจสิ่งอื่นมากกว่าการเรียนรู้ด้วยการอ่าน  
คนไทยอ่านหนังสือเฉลี่ยปีละเพียง ๘ บรรทัด**

บัดนี้ มีคำถามย้อนคำถามเดิมๆว่า วิธีแก้ปัญหาสำคัญของชาติในเรื่องนี้ คืออะไร  
คำตอบคือ คำถามต่อเนื่องมากมาย ที่ต้องหาวิธีแก้ ด้วยการจัดการระบบ  
มิใช่ด้วยวิธีตั้งคำถาม กล่าวคือ รัฐบาลและประชาชนไทยต้องช่วยกันแก้ปัญหา  
ต่อไปนี้พร้อมเพรียง

- ผลงานเขียนของนักเขียนไทยพิมพ์ออกจำหน่าย (เพียงเล็กน้อย) ปีละกี่เล่ม
- ผลงานเขียนคุณภาพขายได้กี่เล่ม ผลงานแปลที่มีชื่อเสียงขายได้กี่เล่ม
- ประเทศไทยมี 'นักเขียนอาชีพ' ที่อยู่ได้อย่างดีกี่คน
- มีนักเขียนใหม่เกิดขึ้นปีละกี่คน มีหน่วยงานใดสร้างนักเขียนใหม่จริงจัง
- ประเทศไทยมีบรรณาธิการต้นฉบับอาชีพกี่คน บรรณาธิการต้นฉบับแปลกี่คน
- หนังสือแปลที่แปลผิดพลาด ใช้ภาษาผิด มีมากเพียงใด มีการตรวจสอบหรือไม่
- วงการวิจารณ์หนังสือและวรรณกรรม มีนักวิจารณ์กี่คน
- ระบบหนังสือสาธารณะของไทยเอื้อให้คนไทยอยากอ่านหรือไม่
- ระบบการเรียนรู้ในโรงเรียนส่งเสริมให้เด็กชอบอ่านเพียงใด
- หนังสือในห้องสมุดโรงเรียนทั่วประเทศมีคุณภาพดีเพียงใด
- ประชาชนทั่วไปควรจะมีส่วนอ่านหนังสือในห้องสมุดสถานศึกษาหรือไม่
- บรรณารักษ์วิชาชีพที่ทำงานด้วยความกระตือรือร้นมีเท่าใด
- ราคาหนังสือแพงเกินไปหรือไม่สำหรับคนทั่วไป และเหตุใดหนังสือจึงแพง
- รัฐบาลมีหน่วยงานดูแลเรื่องระบบหนังสือหรือไม่
- การพัฒนาหนังสือ คืออะไร
- หนังสือที่หน่วยงานของรัฐบาลผลิตมีคุณภาพเหมาะสมหรือไม่เพียงใด
- มีสถาบันใดบ้างเปิดสอนหลักสูตรว่าด้วยวิชาชีพหนังสือ

ประเทศไทยยังไม่มี  
ระบบศูนย์กลางด้านหนังสือ  
(อันเป็นสื่อความรู้พื้นฐานที่สำคัญ)  
หรือศูนย์ประสานงาน  
เพื่อดำเนินการเป็นเอกภาพ  
การพัฒนาใดๆ จึงเป็นไปได้ยาก  
ดังนั้น ควรจัดตั้ง  
องค์กรกลางด้านหนังสือ  
เพื่อบริหารงาน  
และเป็นศูนย์กลางการพัฒนา

- รัฐบาลใช้เงินงบประมาณเพื่อจัดพิมพ์และซื้อหนังสือปีละก็ร้อยล้านบาท
  - เคยมีสถิติคนไทยอ่านหนังสือในห้องสมุด และยืมหนังสือห้องสมุดหรือไม่
  - คนไทยจำนวนเท่าใดที่ไม่เคยซื้อหนังสือแม้แต่เล่มเดียวตลอดชีวิต ฯลฯ
- มีคำถามอีกร้อยแปดพันเก้าเกี่ยวกับระบบหนังสือและการเรียนรู้ของคนในชาติ  
บัดนี้ ถึงเวลาที่จะต้องร่วมมือกัน แก้ปัญหาทั้งระบบ ไม่มีเวลาตั้งคำถามอีกแล้ว

สถาบันหนังสือแห่งชาติ คือ สถาบันหลักของประเทศที่จะดูแล รับผิดชอบ บริหารและ  
ดำเนินงาน เพื่อ

๑. จัดการและพัฒนาระบบความรู้โดยรวมทุกรูปแบบ ให้เป็นเอกภาพอย่างมี  
รูปธรรม ถาวร และมั่นคง

๒. จัดการและดำเนินงานระบบหนังสือสาธารณะ ศูนย์บริการหนังสือและห้อง-  
หนังสือ เพื่อบริการประชาชนอย่างทั่วถึงและสอดคล้องกับระบบสากล

๓. สนับสนุนและประสานงานห้องสมุดและห้องหนังสือทั่วประเทศให้มีพื้นฐาน  
ที่ดีและมั่นคง เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างจริงจัง ได้ผล และรองรับระบบอิเล็กทรอนิกส์  
ในอนาคต

๔. เป็นศูนย์กลางของบุคคล องค์กรที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ ระบบหนังสือ-  
สาธารณะ และการอ่านของชาติ

ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุที่การส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้จำเป็นต้องพัฒนาระบบหนังสือ  
ของประเทศโดยรวมอย่างพร้อมเพรียง เพราะปัญหาเรื่องการอ่าน การเรียนรู้ และ  
ระบบหนังสือ เป็นสิ่งเกี่ยวข้องกัน จะแยกแก้ปัญหาทีละจุดไม่ได้ ไม่ว่าจะในระยะเร่งด่วน  
หรือระยะยาว ดังนั้น จึงต้องพิจารณาแก้ปัญหาองค์กรและบุคลากร ตลอดจนระบบ  
สำคัญ และตั้งสถาบันเพื่อดำเนินงานการจัดระบบหนังสือ การอ่าน และการเรียนรู้ของ  
ชาติขึ้นมาใหม่

## โครงสร้าง สถาบันหนังสือแห่งชาติ

### ๑. สำนักหนังสือ สถาบันหนังสือแห่งชาติ

ประเทศไทยยังไม่มีระบบศูนย์กลางด้านหนังสือ (อันเป็นสื่อความรู้พื้นฐานที่  
สำคัญ) หรือศูนย์ประสานงานเพื่อดำเนินการเป็นเอกภาพ การพัฒนาใดๆ จึงเป็นไปได้ยาก  
ดังนั้น ควรจัดตั้งองค์กรกลางด้านหนังสือ เพื่อบริหารงานและเป็นศูนย์กลาง  
การพัฒนา ระบบบริหารงานอาจมีแนวทางดังนี้

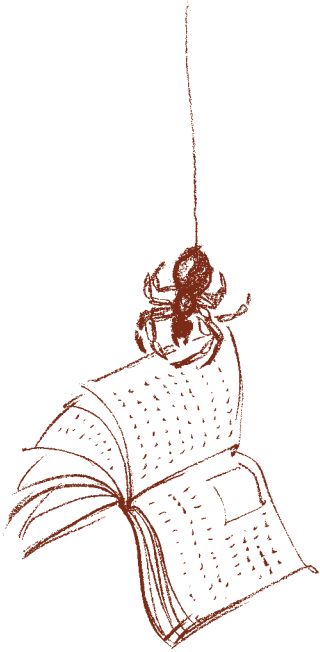
- บริหารหนังสือ : จัดระบบหนังสือทุกรูปแบบและเครือข่าย รวมทั้งจัดหา  
หนังสือให้ห้องหนังสือ และห้องสมุดทั่วประเทศ

- จัดฐานข้อมูล : ฐานข้อมูลหนังสือ (ISBN) องค์กรที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ และ  
บุคคลในวิชาชีพหนังสือ

- ส่งเสริมและสนับสนุน : งานที่เกี่ยวข้องกับหนังสือทุกด้าน

- วิชาการและพัฒนา : พัฒนาหนังสือและหลักสูตรการศึกษาอันเกี่ยวข้องกับ  
วิชาชีพด้านหนังสือ

- ค้นคว้าและวิจัย : ดำเนินงาน และสนับสนุนส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยที่เกี่ยวข้อง  
กับหนังสือ



ระบบศูนย์บริการหนังสือ  
และห้องหนังสือทั่วประเทศ  
ในอนาคต

จำเป็นต้องประสานกันระหว่าง

หนังสือแบบดั้งเดิมหรือหนังสือเล่ม

กับหนังสือในระบบอิเล็กทรอนิกส์

สถาบันหนังสือแห่งชาติจึงต้องมี

หน่วยงานด้านเทคโนโลยีที่ดี

ทันสมัยและก้าวหน้า เพื่อรองรับ

การเติบโตของระบบหนังสือทั้งหมด

ให้ก้าวทันโลกอย่างสมบูรณ์

- ประสานงาน : ประสานงานกับหอสมุดแห่งชาติ องค์กร และบุคคล เพื่อเป็นศูนย์กลางความร่วมมือและช่วยเหลือ

## ๒. สำนักบริการหนังสือ สถาบันหนังสือแห่งชาติ

การจัดตั้งองค์กรใหม่อันเกี่ยวข้องกับหนังสือของชาติ เพื่อไม่ให้กระทบกระเทือนหน่วยงานเดิม จึงพิจารณาใช้ชื่อ ‘สถาบันหนังสือแห่งชาติ’ และการดำเนินงานเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

๒.๑ ‘หอสมุดแห่งชาติ’ ดำเนินงานด้านสิ่งพิมพ์มีค่าของชาติที่ไม่ให้หีบหุ้ม (นอกจากการศึกษาค้นคว้า) ดังเช่นที่เป็นมา และทำการปริวรรตหนังสือหรือเอกสารเก่าเพื่อขยายความรู้สู่ประชาชนทั่วไป ตลอดจนจัดทำต้นฉบับหนังสือเก่าเพื่อพิมพ์เผยแพร่ใหม่ให้แพร่หลายและก่อประโยชน์ยิ่งขึ้น

๒.๒ ‘ศูนย์บริการหนังสือ’ หมายถึง หน่วยงานที่ให้บริการหนังสือ หน่วยงานย่อยทุกแห่งก็ได้ชื่อว่า ‘ห้องหนังสือ’ ระบบศูนย์บริการหนังสือประกอบด้วย

- ‘ศูนย์บริการหนังสือ’ (กรุงเทพฯ และภูมิภาค)
- ห้องหนังสือรัฐบาลของกระทรวงต่างๆ เช่น ห้องหนังสือทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ตำรวจ
- ห้องหนังสือเอกชน
- ห้องหนังสืออื่น ๆ เช่น ห้องหนังสือเรือนจำ ห้องหนังสือสถานพินิจ ฯลฯ
- ห้องหนังสือเฉพาะด้าน เช่น ห้องหนังสือเสียง ห้องหนังสือภาพ ห้องหนังสืออักษรเบรล (และหนังสือเสียงสำหรับคนตาบอด) ห้องหนังสือวิทยาศาสตร์ ห้องหนังสือการเกษตร ห้องหนังสือการแพทย์แผนไทย ห้องหนังสือศิลปะ ฯลฯ
- ห้องหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (ห้องหนังสือเสมือน ‘E-BOOK’) ฯลฯ
- ห้องสมุดสถาบันการศึกษา ห้องสมุดโรงเรียน (เชื่อมโยงเครือข่าย ส่งเสริมและสนับสนุน)

(‘ศูนย์บริการหนังสือ’ และ ‘ห้องหนังสือ’ หมายถึงหน่วยงานที่ตั้งขึ้นใหม่ สังกัด ‘สถาบันหนังสือแห่งชาติ’ ส่วน ‘หอสมุดแห่งชาติ’ และ ‘ห้องสมุด’ หมายถึง หน่วยงานที่มีอยู่เดิม สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม)

## ๓. สำนักเทคโนโลยี สถาบันหนังสือแห่งชาติ

ระบบศูนย์บริการหนังสือและห้องหนังสือทั่วประเทศในอนาคต จำเป็นต้องประสานกันระหว่างหนังสือแบบดั้งเดิมหรือหนังสือเล่ม กับหนังสือในระบบอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันหนังสือแห่งชาติจึงต้องมีหน่วยงานด้านเทคโนโลยีที่ดี ทันสมัยและก้าวหน้า เพื่อรองรับการเติบโตของระบบหนังสือทั้งหมดให้ก้าวทันโลกอย่างสมบูรณ์

- งานพัฒนาเครือข่ายหอสมุดแห่งชาติและสถาบันหนังสือแห่งชาติ
- งานพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์หอสมุดแห่งชาติและศูนย์บริการหนังสือของสถาบันหนังสือแห่งชาติ
- งานพัฒนาระบบการบริการด้านคอมพิวเตอร์
- งานพัฒนาระบบการยืม - คืนหนังสือด้วยบัตรประชาชน SMART CARD
- งานพัฒนาระบบเครือข่าย E-BOOK
- งานพัฒนาฐานข้อมูลหนังสือ สำนักหนังสือ สถาบันหนังสือแห่งชาติ

เพิ่มฐานข้อมูลหนังสือ  
ในบัตรประจำตัวประชาชน  
(ประชาชนทุกคนมีสิทธิทัดเทียมกัน  
ในการใช้ห้องสมุด  
ห้องหนังสือ)

จัดทำฐานข้อมูลห้องหนังสือ  
ในบัตรประจำตัวนักเรียน  
(นักเรียนที่มีบัตรประจำตัวนักเรียน  
มีสิทธิใช้ห้องสมุด  
หรือห้องหนังสือได้ทั่วประเทศ)



เพื่อให้วงการหนังสือ  
พัฒนาได้อย่างครบถ้วน  
หรือครบวงจร  
ควรกำหนดแผนงานถาวร  
ในการส่งเสริมสนับสนุน  
ผู้ประกอบการด้านหนังสือ  
ไปพร้อมกัน เช่น  
นักเขียน นักแปล  
บรรณาธิการต้นฉบับ  
บรรณาธิการต้นฉบับแปล  
นักวาดภาพประกอบ ผู้จัดรูปเล่ม  
ผู้ตรวจทาน สำนักพิมพ์  
โรงพิมพ์ทั้งระบบ  
สายส่ง ร้านขายหนังสือ  
นักวิจารณ์หนังสือและวรรณกรรม  
บรรณารักษ์ ผู้สอน ผู้เรียน ผู้อ่าน

## ๔. สำนักพิมพ์สถาบันหนังสือแห่งชาติ

เพื่อแก้ปัญหามาตรฐานของหนังสือในประเทศ สถาบันหนังสือแห่งชาติควรมี  
สำนักพิมพ์แบบอย่างเป็นทางการกำหนดมาตรฐานกลางของการพิมพ์หนังสือ โดยเฉพาะ  
หนังสือในศูนย์บริการหนังสือ ห้องหนังสือ หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน

- ต้นแบบสำนักพิมพ์
- จัดหาต้นฉบับหนังสือสำคัญของชาติ พิมพ์จำหน่ายแจกแก่ห้องหนังสือ  
และจำหน่ายทั่วไป
- จัดหาต้นฉบับหนังสือประเภทอื่นๆ พิมพ์จำหน่ายทั่วไป
- งานผลิต E-BOOK และแปลงรูปหนังสือเป็นสื่อ Multimedia
- ประสานงานกับนักเขียนในด้านต่างๆ

## ขอบข่าย และหน้าที่

### ๑. บริหาร จัดการ และประสานงาน สนับสนุน

#### ๑.๑ จัดระบบและดำเนินงานห้องหนังสือในประเทศไทย

- จัดหาหนังสือ และดำเนินงานห้องหนังสือให้มีการยืมหนังสือออกจาก  
ห้องหนังสือ (ความสัมพันธ์กับหอสมุดแห่งชาติ ให้อำนาจ ๒.๑ ในหัวข้อ ‘สำนักบริการ-  
หนังสือ’)
- เพิ่มฐานข้อมูลหนังสือในบัตรประจำตัวประชาชน (ประชาชนทุกคนมีสิทธิ  
ทัดเทียมกันในการใช้ห้องสมุด ห้องหนังสือ)
- จัดทำฐานข้อมูลห้องหนังสือในบัตรประจำตัวนักเรียน (นักเรียนที่มีบัตร  
ประจำตัวนักเรียน มีสิทธิใช้ห้องสมุดหรือห้องหนังสือได้ทั่วประเทศ)

#### ๑.๒ บริหารงบประมาณ และจัดหาหนังสือให้แก่ห้องสมุดและห้องหนังสือ ทั่วประเทศ

- จัดหาหนังสือให้แก่ห้องสมุดโรงเรียน และห้องสมุดประชาชน ห้องสมุด-  
จังหวัด ห้องสมุดอำเภอ / เขต ห้องสมุดตำบล ฯลฯ
- จัดระบบหมุนเวียนหนังสือแก่ห้องสมุดโรงเรียน
- จัดหาหนังสือจากสำนักพิมพ์ ทั้งในและต่างประเทศ ตามความต้องการ  
ของห้องสมุดในสถาบันการศึกษา หรือห้องสมุดทั่วไป

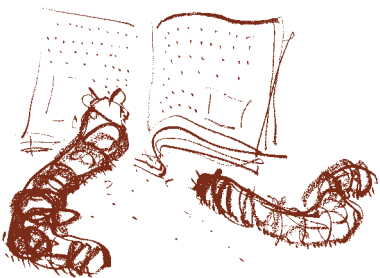
#### ๑.๓ จัดระบบฐานข้อมูลหนังสือ

อาศัยเครื่องมือระบบ ISBN ที่มีอยู่แล้ว เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลหนังสือ  
ทั้งระบบ เป็นประโยชน์แก่เจ้าของต้นฉบับและผู้อ่าน ตลอดจนสำนักพิมพ์และหน่วย-  
งานอื่น ในการตรวจสอบ สืบค้น ติดต่อสื่อสาร รวมทั้งข้อมูลทางประวัติศาสตร์ด้าน  
หนังสือ อาทิ

- ชื่อหนังสือต้นฉบับภาษาไทย-ผู้เขียน-ผู้พิมพ์-ข้อมูลอื่นๆ ประกอบ
- ชื่อหนังสือต้นฉบับภาษาเดิม-ชื่อหนังสือแปล-ผู้เขียน-ผู้แปล-ผู้พิมพ์-  
ข้อมูลอื่นๆ ประกอบ

#### ๑.๔ จัดระบบฐานข้อมูลบุคคลในวิชาชีพหนังสือ

เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการทำงานของบุคคลสำคัญในวงการหนังสือด้านต่างๆ  
ด้วยการตั้งกองทุนสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพด้านหนังสือเป็นพิเศษ บุคคลสำคัญขั้นต้น



## ในวิชาชีพด้านหนังสือ อาทิ

- นักเขียน (รวมทั้งนักเขียนปากเปล่า หรือนักเขียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้)
- นักแปล (รวมทั้งนักแปลภาษาไทยสู่ภาษาอื่น)
- บรรณาธิการ บรรณาธิการต้นฉบับ บรรณาธิการต้นฉบับแปล ผู้ตรวจทาน-ต้นฉบับ
- ผู้วาดภาพประกอบ ภาพปก การ์ตูน และผู้จัดรูปเล่ม
- นักวิจารณ์หนังสือและวรรณกรรม

### ๑.๕ จัดระบบฐานข้อมูลองค์กรที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ

เพื่อเป็นแหล่งกลางในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาด้านหนังสือสำหรับหน่วยงานเกี่ยวข้อง

- สำนักพิมพ์ โรงพิมพ์
- สายส่ง ผู้จัดการจำหน่ายหนังสือ
- ผู้ผลิต ผู้จำหน่ายกระดาษ
- ผู้ผลิต ผู้จำหน่ายอุปกรณ์การพิมพ์ต่างๆ
- ผู้ประกอบการเกี่ยวข้องกับหนังสือ (ร้านเย็บกี่ ร้านทำปกแข็ง ร้านไสกาว

ฯลฯ)

- ร้านจำหน่ายหนังสือ

### ๑.๖ จัดตั้งสำนักพิมพ์แบบอย่าง

เพื่อจัดพิมพ์หนังสือดีและหนังสือสำคัญของชาติ เป็นแบบอย่างแก่สำนักพิมพ์อื่นๆ วางจำหน่ายทั่วไปในราคายุติธรรม และแจกจ่ายแก่ห้องสมุดและห้องหนังสือทั่วประเทศ

### ๑.๗ ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรในวิชาชีพหนังสือ

เพื่อให้วงการหนังสือพัฒนาได้อย่างครบถ้วน หรือครบวงจร ควรกำหนดแผนงานถาวรในการส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการวิชาชีพด้านหนังสือไปพร้อมกัน เช่น นักเขียน (นักแปล นักเขียนปากเปล่า นักเล่านิทาน นักค้นคว้ารวบรวม นักวิจัย นักวิชาการ)-->บรรณาธิการต้นฉบับ (บรรณาธิการต้นฉบับแปล)-->บรรณาธิการ-->นักวาดภาพประกอบ-->ผู้จัดรูปเล่ม-->ผู้ตรวจทาน-->สำนักพิมพ์-->โรงพิมพ์ทั้งระบบ-->สายส่ง-->ร้านขายหนังสือ-->นักวิจารณ์หนังสือและวรรณกรรม-->บรรณารักษ์-->ผู้สอน-->ผู้เรียน-->ผู้อ่าน

นอกจากแผนงานข้างต้นแล้ว ควรพิจารณาแผนงานเร่งด่วนและจำเป็น เช่น การรวบรวมต้นฉบับจากนักเล่าเรื่อง นักเล่านิทาน ผู้อาวุโสในภูมิภาคต่างๆ การแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ด้านวรรณกรรมให้ชัดเจนและเป็นธรรม ฯลฯ

## ๒. ประสานงาน และดำเนินการ

### ๒.๑ ประสานงานกับหอสมุดแห่งชาติเดิม เพื่อพัฒนาระบบหนังสือของประเทศ

- เชื่อมต่อเครือข่ายข้อมูลหนังสือระหว่างหอสมุดแห่งชาติและศูนย์บริการหนังสือของสถาบันหนังสือแห่งชาติ ให้สืบค้นหนังสือในหอสมุดแห่งชาติเดิมด้วยระบบอินเทอร์เน็ตได้

- ปริวรรตหนังสือเก่า หนังสือโบราณที่มีคุณค่าเป็นภาษาปัจจุบัน และจัดพิมพ์เผยแพร่



รวบรวม ค้นคว้า บันทึก  
วรรณกรรมปากเปล่า  
สาระความรู้ท้องถิ่นต่างๆ  
และจัดพิมพ์เป็นหนังสือเผยแพร่  
(ในหลักสูตรวิชาหนังสือ  
วิชาบรรณารักษ์แนวใหม่  
วิชาคิดเขียนวรรณกรรมเยาวชน  
ฯลฯ)

ตั้งกองทุนสนับสนุนนักเขียน  
และผู้ประกอบวิชาชีพ  
เกี่ยวกับหนังสือ  
ให้ทุนสนับสนุนการศึกษาวิชาชีพ  
ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ  
ในสถานการศึกษา  
สนับสนุนการวิจัย  
เรื่องที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ  
ทั้งโดยตรงและทางอ้อม  
สนับสนุนผู้ผลิตหนังสือ  
ให้สามารถลดต้นทุนการผลิต  
จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ  
เกี่ยวกับหนังสือ  
และแขนงวิชาที่เกี่ยวข้อง

- ทำสำเนา ถ่ายภาพ พิมพ์เลียนแบบหนังสือเก่า หนังสือโบราณเพื่อเผยแพร่  
**๒.๒ ประสานงานกับสถาบันการศึกษา** เพื่อผลิตบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ-  
หนังสือให้เพียงพอต่อการขยายตัวของระบบหนังสือในประเทศ ให้ผู้ปฏิบัติและทำงาน  
ด้านหนังสือในอนาคตมีความเข้าใจงานของคนอื่นจะส่งผลให้หนังสือมีคุณภาพมากขึ้น

- สนับสนุนหลักสูตรผลิตบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถ เข้าใจงานด้าน  
หนังสือและห้องสมุด

ก. หลักสูตร วิชาหนังสือ (ประกอบด้วยวิชาต่าง ๆ ด้านอักษรศาสตร์ ศิลปะ  
และวิชาเฉพาะหนังสือ

ข. หลักสูตร วิชาบรรณารักษะ บรรณารักษะต้นฉบับ บรรณารักษะ-  
ต้นฉบับแปล

ค. หลักสูตร วิชาคิดและเขียนวรรณกรรมเยาวชน

ง. หลักสูตร การแปล

จ. หลักสูตร การวาดภาพประกอบ ภาพปก และการ์ตูน

ฉ. หลักสูตร การออกแบบและจัดรูปเล่มหนังสือ

ช. หลักสูตร บรรณารักษ์แนวใหม่และส่งเสริมการอ่าน

ซ. หลักสูตร การวิจารณ์หนังสือและวรรณกรรม

- ฝึกงานตามหลักสูตรการศึกษาในองค์กร และห้องหนังสือ

- รวบรวม ค้นคว้า บันทึก วรรณกรรมปากเปล่า สารความรู้ท้องถิ่นต่าง ๆ  
และจัดพิมพ์เป็นหนังสือเผยแพร่ (ในหลักสูตรวิชาหนังสือ วิชาบรรณารักษ์แนวใหม่  
วิชาคิดเขียนวรรณกรรมเยาวชน ฯลฯ)

**๒.๓ ประสานงานกับองค์กรเกี่ยวกับหนังสือและวรรณกรรม**

- กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการอ่านหนังสือนอกเวลาและการใช้ห้องสมุด-  
โรงเรียน ตลอดจนจัดการอบรมครู และประสานงานด้านหนังสือในหน่วยงานของ  
กระทรวงศึกษาธิการ

- กระทรวงวัฒนธรรม รวบรวมข้อมูลด้านหนังสือ ศิลปะ วัฒนธรรม เป็น  
E-BOOK ฯลฯ

- กระทรวงพัฒนาการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อประสานงาน  
และสนับสนุนระบบห้องหนังสือการเคหะแห่งชาติ

- สมาคมภาษาและหนังสือ เพื่อประสานงานด้านวิชาการ

- สมาคมนักเขียน เพื่อเป็นศูนย์กลางเสนอผลงาน สนับสนุนการทำงาน  
ตั้งกองทุนสำหรับนักเขียน

- สมาคมผู้จัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย เพื่อประสานงาน  
การกำหนดราคาหนังสือและพัฒนาตลาดหนังสือ

- สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เพื่อประสานงานด้านบรรณารักษ์ของ  
สมาคม

- สมาคมนักแปลและล่าม เพื่อร่วมมือสนับสนุนด้านวิชาการแปลและการ  
ตรวจแก้ต้นฉบับ ตลอดจนด้านลิขสิทธิ์ต้นฉบับแปล

- สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย เพื่อร่วมมือสนับสนุนด้านกิจกรรม

- สมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย เพื่อร่วมมือสนับสนุนด้านกิจกรรม  
ของสมาคม

- ราชบัณฑิตยสถาน เพื่อผลิตหนังสือของราชบัณฑิต พจนานุกรมหมวดต่างๆ และหนังสืออื่นๆ แจกจ่ายแก่ห้องสมุดและห้องหนังสือทั่วประเทศอย่างพอเพียง

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อดูแลลิขสิทธิ์ของนักเขียน พิจารณาแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ที่คลุมเครือ ให้การปฏิบัติว่าด้วยกฎหมายลิขสิทธิ์เป็นไปอย่างยุติธรรม

- กระทรวงพาณิชย์ เพื่อประสานงานด้านภาษีอากรวัสดุสิ่งพิมพ์

- กระทรวงการคลัง เพื่อการสนับสนุนด้านงบประมาณ และการผลิตเหรียญที่ระลึก

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ เพื่อประสานงานด้านสถิติเกี่ยวกับหนังสือและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- การสื่อสารแห่งประเทศไทย เพื่อประสานงานการจัดส่งหนังสือ และจัดทำดวงตราไปรษณีย์ที่ระลึก

- บริษัท ทศท.คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เพื่อประสานงานด้านการสื่อสารโทรคมนาคม

- กรมประชาสัมพันธ์ เพื่อประสานงานการประชาสัมพันธ์

- กระทรวงกลาโหม เพื่อจัดตั้งห้องหนังสือทหารประจำกรมกองต่างๆ โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาค

- หน่วยงานรัฐบาลซึ่งมีสถานที่หรืออาคารไม่ใช้งาน ปรับปรุงเป็นห้องหนังสือท้องถิ่น

- ศูนย์กลางลิขสิทธิ์ในประเทศและต่างประเทศ ประสานงานด้านลิขสิทธิ์ ฯลฯ

๒.๕ ประสานงานกับองค์กรอื่นเพื่อการวิจัย ค้นคว้า เกี่ยวกับหนังสือและการพิมพ์ ตลอดจนการเสนอกฎหมายใหม่อันเกี่ยวกับหนังสือ ลิขสิทธิ์ด้านต่างๆ (มิใช่เพียงลิขสิทธิ์ต้นฉบับหรือต้นฉบับแปลเท่านั้น) และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

### ๓. สนับสนุน - ส่งเสริม

- ตั้งรางวัลประกวดหนังสือ ประกวดต้นฉบับ ประกวดภาพประกอบเรื่อง และรางวัลการออกแบบ

- ตั้งกองทุนสนับสนุนนักเขียน และผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับหนังสือ

- จัดหาสถานที่ทำงานสำหรับนักเขียน ที่ตั้งสำนักงานสำหรับสำนักพิมพ์

- ให้ทุนสนับสนุนการศึกษาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับหนังสือในสถาบันการศึกษา

- สนับสนุนการวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ ทั้งโดยตรงและทางอ้อม

- สนับสนุนผู้ผลิตหนังสือดี ให้สามารถลดต้นทุนการผลิต

- จัดประชุม สัมมนาทางวิชาการ เกี่ยวกับหนังสือและแขนงวิชาที่เกี่ยวข้อง

### ๔. กิจกรรมต่อเนื่อง

- จัดทำเว็บไซต์เพื่อเป็นศูนย์กลางติดต่อสื่อสารแสดงความคิดเห็น เสนอแนะวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับหนังสือ

- เชื่อมโยงเครือข่ายเว็บไซต์เกี่ยวกับหนังสือทั่วโลก

- เป็นศูนย์กลาง 'หนังสือเสมือน' (E-BOOK)

- จัดทำวารสารเกี่ยวกับหนังสือเพื่อแจกจ่ายไปยังห้องสมุดทั่วประเทศ



เพื่อให้การอ่านของชาติดำเนินไปอย่างพร้อมเพียงและมั่นคง สถาบันหนังสือแห่งชาติ จำต้องวางแผนดำเนินการด้านนี้ โดยมีหน่วยงานเฉพาะ ถ่ายทอดวิธีการส่งเสริมการอ่านแก่สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง พร้อมๆ กับการดำเนินงานในหลักสูตร บรรณารักษ์แนวใหม่

- จัดอบรม สัมมนา เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับหนังสือแขนงต่างๆ แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง
- จัดอบรม ส่งเสริมการดูงาน การศึกษาต่อของบรรณารักษ์ห้องสมุดทั่วประเทศ
- จัดประกวดหนังสือ ต้นฉบับ และการอ่าน
- จัดตั้งรางวัล 'แห่งชาติ' แขนงต่างๆ เกี่ยวกับหนังสือ เช่น รางวัลนักเขียน-แห่งชาติ รางวัลนักวาดภาพประกอบ รางวัลนักแปล รางวัลผู้วาดภาพการ์ตูน รางวัลนักวิจารณ์หนังสือและวรรณกรรม
- จัดประกวดห้องสมุดและห้องหนังสือทั่วประเทศ และรางวัลบรรณารักษ์



## การบริหารและจัดระบบหนังสือ และสนับสนุนห้องสมุดในประเทศ

### ๑. การดำเนินงานห้องหนังสือและสนับสนุนห้องสมุด

#### ๑.๑ สถานที่ตั้งห้องหนังสือ

- สถาบันหนังสือแห่งชาติ (เป็นที่ตั้งของสถาบันหนังสือแห่งชาติ และศูนย์บริการหนังสือกรุงเทพฯ)
- ศูนย์บริการหนังสือ (ภูมิภาค)
- ห้องหนังสือชุมชน (รัฐบาล)
- ห้องหนังสือสาขา (เอกชน)
- ห้องหนังสือและห้องสมุดอื่นๆ (ในสังกัดเดิม)
- ห้องสมุดโรงเรียน ระดับประถม มัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัย (ในสังกัดเดิม)
- เว็บไซต์กลางของสถาบันหนังสือแห่งชาติ ของศูนย์บริการหนังสือและเว็บไซต์อื่นๆ

๑.๒ จัดระบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในศูนย์บริการหนังสือกรุงเทพฯ เป็นแบบแผนแนวทางในระยะแรก และขยายต่อไป

### ๒. การจัดระบบห้องหนังสือ และสนับสนุนห้องสมุด

๒.๑ ศูนย์บริการหนังสือกรุงเทพฯ (ในอนาคตอาจมีศูนย์บริการหนังสือตามภาคต่างๆของประเทศ)

การจัดห้องหนังสือแนวใหม่คือ การเอื้อประโยชน์แก่ประชาชนอย่างกว้างขวาง ไม่มีขอบเขตจำกัด โดยยึดถือปรัชญาว่า 'ประชาชนเป็นเจ้าของศูนย์บริการหนังสือและห้องหนังสือทุกแห่ง' ในศูนย์บริการหนังสือกรุงเทพฯ จึงเป็นแบบอย่างการจัดห้องหนังสือแนวใหม่ โดยรวมทุกสิ่งเกี่ยวกับหนังสือและสรรพวิชาความรู้แขนงต่างๆ เท่าที่จะนำมารวมกันได้ไว้ในสถานที่เดียวกัน รวมทั้งการจัดแสดง ประชุม สัมมนา และเกี่ยวโยงไปถึงวิชาความรู้ด้านศิลปและทักษะอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ

ศูนย์บริการหนังสือกรุงเทพฯ จัดห้องหนังสือแบบแยกประเภท เพื่อความสะดวก และขยายห้องหนังสือแต่ละประเภท ได้ตามความจำเป็นและความสำคัญในอนาคต

อาคารสถาบันหนังสือแห่งชาติ ประกอบด้วย

- สำนักงานสถาบันหนังสือแห่งชาติ

การจัดห้องหนังสือแนวใหม่คือ การเอื้อประโยชน์แก่ประชาชนอย่างกว้างขวาง ไม่มีขอบเขตจำกัด โดยยึดถือปรัชญาว่า 'ประชาชนเป็นเจ้าของศูนย์บริการหนังสือและห้องหนังสือทุกแห่ง'

- ศูนย์บริการหนังสือกรุงเทพฯ
- หอศิลป์แห่งสถาบันหนังสือแห่งชาติ (หอศิลป์ถาวร และหมุนเวียน)
- ห้องหนังสือเฉพาะด้าน และห้องหนังสือรูปแบบต่าง ๆ
- หอประชุมและสถานที่จัดแสดงด้านศิลปะอันเกี่ยวข้องกับหนังสือและวรรณกรรม
- ห้องประชุมสัมมนาสำหรับหน่วยงาน คณะบุคคล เพื่อการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับหนังสือ
- ที่ทำงานสำหรับนักเขียน
- ศูนย์เก็บหนังสือที่จำเป็น
- ที่ตั้งสำนักงานสาขาของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ที่ตั้งสำนักงานสาขาของสมาคมที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ

## ๒.๒ ห้องสมุดสังกัดจังหวัด (รวมทั้งกรุงเทพมหานคร)

เป็นห้องสมุดท้องถิ่น บริหารงานโดยหน่วยงานในท้องถิ่น ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันหนังสือแห่งชาติ

- ห้องสมุดจังหวัด
- ห้องสมุดอำเภอ / เขต
- ห้องสมุดตำบล

## ๒.๓ ห้องสมุดโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

- โรงเรียนประถมศึกษา
- โรงเรียนมัธยมศึกษา
- สถานศึกษาอื่น ๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เช่น โรงเรียนเอกชน

## ๒.๔ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

สถาบันหนังสือแห่งชาติให้ความร่วมมือและสนับสนุนแก่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยตามที่ได้รับคำร้องขอและเห็นควร และเสนอแนะแนวทางการจัดระบบ-หนังสือหมุนเวียน

## ๒.๕ ห้องหนังสือชุมชน (ของรัฐ) เช่น ห้องหนังสือหมู่บ้านการเคหะ

๒.๖ ห้องสมุดหรือห้องหนังสือพิเศษ เช่น ห้องหนังสือโรงเรียนสอนคนตาบอด ห้องหนังสือวัด ห้องหนังสือศาสนา ห้องหนังสือกองทัพต่าง ๆ ห้องหนังสือเรือนจำ ฯลฯ

## ๒.๗ ห้องหนังสือสาขา\*

เป็นการจัดห้องสมุดแนวใหม่ ในหมู่บ้านจัดสรร ชุมชน ศูนย์การค้า หรือสถานที่อื่นใดที่สถาบันฯ ไม่อาจดำเนินการได้เอง ระบบจัดการ คือ

- เอกชนเป็นผู้ดำเนินงานด้านสถานที่ และเป็นผู้ลงทุนในบริเวณหมู่บ้าน-จัดสรร ชุมชน หรือบริเวณแหล่งการค้าของเมืองใหญ่
- สถาบันหนังสือแห่งชาติเป็นผู้สนับสนุนหนังสือ อาจจัดเป็นการเช่าซื้อในราคาถูกลง หรือสนับสนุนหาหนังสือให้
- ระบบยืมหนังสือ เป็นลักษณะการเช่า เช่นเดียวกับร้านให้เช่าหนังสือ เพื่อให้ผู้ดำเนินงานมีรายได้เลี้ยงตัวเอง แต่สถาบันฯ จะต้องควบคุมอัตราค่าเช่าหนังสือไม่ให้แพงเกินไป และกำหนดประเภทของหนังสือที่ไม่ควรมีในห้องสมุด

## ๒.๘ ศูนย์หมุนเวียนหนังสือ\*

เพื่อประหยัดงบประมาณซื้อหนังสือ กรณีงบประมาณไม่พอ จำนวนหนังสือ

ระบบหมุนเวียนระหว่างโรงเรียน  
ในตำบล โรงเรียนประจำอำเภอ  
ภายในจังหวัดเดียวกัน  
ช่วยให้เกิดกิจกรรมอื่นๆตามมา  
เช่น แข่งขันกีฬา ความสัมพันธ์  
ระหว่างนักเรียนต่างโรงเรียน  
การแลกเปลี่ยน  
หรือร่วมจัดกิจกรรม  
ด้านเกษตรกรรม หัตถกรรม  
การทำเพื่อประโยชน์สาธารณะ  
และจัดกิจกรรมตลาดนัดนักเรียน  
การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน  
จัดกิจกรรมด้านความรู้  
หรือวิชาการแขนงต่างๆ  
ในวาระเดียวกันกับ  
การหมุนเวียนหนังสือ



จำกัด หรือเหตุผลเพื่อให้ชุมชนมีความสัมพันธ์กันนอกเหนือจากความสัมพันธ์ปกติ (จะได้ผลดีในการป้องกันการระบาดของยาเสพติด โดยไม่ต้องรณรงค์) ควรจัดระบบ-หมูนเวียนหนังสือ ดังนี้

- ระบบหมูนเวียนระหว่างโรงเรียนในตำบล โรงเรียนประจำอำเภอ ภายในจังหวัดเดียวกัน ช่วยให้เกิดกิจกรรมอื่นๆตามมา เช่น แข่งขันกีฬา ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนต่างโรงเรียน การแลกเปลี่ยนหรือร่วมจัดกิจกรรมด้านเกษตรกรรม หัตถกรรม การบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะ และจัดกิจกรรมตลาดนัดนักเรียน แข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน จัดกิจกรรมด้านความรู้หรือวิชาการแข่งขันต่างๆ ในวาระเดียวกันกับการหมูนเวียนหนังสือ

- หมูนเวียนหนังสือระหว่างมหาวิทยาลัย ทำให้เกิดการจัดอภิปราย สัมมนา บรรยายทางวิชาการระหว่างคณะที่เกี่ยวข้องต่างมหาวิทยาลัย

- หมูนเวียนหนังสือระหว่างห้องหนังสือใกล้เคียงทั่วไป เกิดการติดต่อประสานกันระหว่างชุมชน ตำบล อาจต่อเนื่องไปถึงการติดต่อแลกเปลี่ยนด้านอื่นๆ เช่น ความรู้ด้านเกษตรกรรม หัตถกรรม ศาสนา ฯลฯ

### ๒.๕ ศูนย์ส่งเสริมการอ่าน\*

เพื่อให้การอ่านของชาติดำเนินไปอย่างพร้อมเพรียงและมั่นคง สถาบันหนังสือแห่งชาติต้องวางแผนดำเนินการด้านนี้ โดยมีหน่วยงานเฉพาะ ถ่ายทอดวิธีการส่งเสริมการอ่านแก่สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งการดำเนินงานในหลักสูตรบรรณารักษ์แนวใหม่ ให้การผลิตบุคลากรตรงเป้าหมายและไม่สูญเปล่า ตลอดจนมีการฝึกงานในทุกสาขาวิชาที่เรียน

ศูนย์ส่งเสริมการอ่านมีหน่วยงานหลักดูแล

- หน่วยส่งเสริมการอ่านกลาง จัดกิจกรรมอบรมแก่หน่วยงานและบุคคลทั่วไปในส่วนกลาง

- หน่วยส่งเสริมการอ่านภูมิภาค ควรเริ่มที่โรงเรียนและหน่วยงานปกครอง เพื่อกระจายความรู้แก่นักเรียนและประชาชนทั่วไป

### สำนักพิมพ์สถาบันหนังสือแห่งชาติ

ดำเนินงานผลิตหนังสือเช่นเดียวกับสำนักพิมพ์ทั่วไป ยึดถือหลักเกณฑ์การเป็นสำนักพิมพ์แบบอย่าง ผลิตหนังสือดี มีคุณภาพ ตั้งราคาขายอย่างยุติธรรม เพื่อให้หนังสือมีค่าในอดีตของชาติกระจายออกไปยังห้องสมุด และห้องหนังสือทั่วประเทศ ประชาชนทุกภาคจะได้อ่านหนังสือทำนองเดียวกันอย่างเท่าเทียมกัน

๑. จัดพิมพ์หนังสือของชาติ เพื่อแจกจ่ายไปยังห้องหนังสือและห้องสมุดต่างๆ ส่วนหนึ่งเพื่อจำหน่าย ได้แก่

๑.๑ หนังสือพระราชนิพนธ์ในอดีต

๑.๒ หนังสือวรรณคดี

๑.๓ หนังสือเก่าจากหอสมุดแห่งชาติ และหอจดหมายเหตุ

๑.๔ หนังสืออมตะของไทย

๑.๕ หนังสือที่ปริวรรตจากหอสมุดแห่งชาติ และสถาบันการศึกษาต่างๆ

๑.๖ หนังสือจัดพิมพ์จากผลงานวิจัยที่มีประโยชน์

แนวความคิดการจัดระบบหนังสือ

ของชาติเป็นหน่วยรวม

ด้วยการนำงบประมาณ

หนังสือของชาติที่มีอยู่

มาบริหารใหม่

โดยสถาบันหนังสือแห่งชาติ

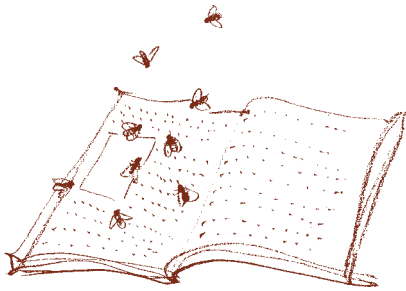
เป็นผู้จัดซื้อในปริมาณมาก

ซึ่งจะได้รับส่วนลดตั้งแต่

๒๕-๔๐% และนำเงินส่วนต่าง

ที่เหลือมาใช้ในการบริหารงาน

และดำเนินงานด้านอื่นๆ



๑.๗ หนังสือที่จัดทำต้นฉบับจากนักเขียนปากเปล่าทั่วประเทศ

๑.๘ หนังสือของราชบัณฑิตยสถาน

๒. จัดพิมพ์หนังสือแปลรวมทั้งเรื่องอมตะประเภทต่างๆของต่างชาติ แจกจ่ายแก่ห้องสมุด และจำหน่าย

๓. จัดทำหนังสือประเภทอื่นๆ นอกจากหนังสือเล่ม (BOOK) ตามความเหมาะสม

๔. ผลิต E-BOOK และแปลงรูปหนังสือเป็นสื่อ Multimedia

## การบริหารงบประมาณ

### ๑. งบประมาณที่มีอยู่เดิม

แนวความคิดการจัดระบบหนังสือของชาติเป็นหน่วยรวม ด้วยการนำงบประมาณหนังสือของชาติที่มีอยู่มาบริหารใหม่ โดยสถาบันหนังสือแห่งชาติเป็นผู้จัดซื้อในปริมาณมาก ซึ่งจะได้รับส่วนลดตั้งแต่ ๒๕ - ๔๐% และนำเงินส่วนต่างที่เหลือมาใช้ในการบริหารงานและดำเนินงานด้านอื่นๆ ในสถาบันหนังสือแห่งชาติ เช่น ตั้งกองทุนสำหรับนักเขียน ดำเนินงานเพื่อลดต้นทุนการผลิตของสำนักพิมพ์เล็กๆ ซึ่งผลดีจะเกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมอีกมากในอนาคต ฯลฯ

สถาบันการศึกษาและหน่วยงานรัฐบาลต่างๆ ยังเป็นผู้เลือกหนังสืออันมีประโยชน์แก่ห้องหนังสือและผู้ใช้ตามความต้องการเช่นเดิม

กล่าวโดยสรุปก็คือ กลไกการจัดตั้งและดำเนินงานสถาบันหนังสือแห่งชาติ อาจไม่ใช้งบประมาณของรัฐบาลเพิ่มขึ้นเลย

### ๒. งบลงทุนสำหรับอาคารสถานที่

๒.๑ อาคารสำคัญของ 'ศูนย์บริการหนังสือ' และ 'สถาบันหนังสือแห่งชาติ' เป็นการลงทุนระยะยาวเพื่อประโยชน์ในการเริ่มต้นวางรากฐานสติปัญญาของคนในชาติ ก่อนจะไปสู่ความเจริญของภาคเทคโนโลยีสมัยใหม่ และยังเป็นที่ยึดหน้าชูตาประเทศชาติด้วย แต่การลงทุนด้านอาคารสถานที่นี้ หากใช้วิธีตั้งบริษัทร่วมทุนซึ่งส่วนหนึ่งดำเนินงานด้านธุรกิจ ก็จะได้เงินลงทุนคืนพร้อมผลกำไรภายในเวลาไม่เกิน ๑๕ ปี

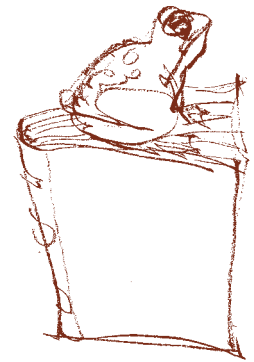
๒.๒ ใช้อาคารที่มีอยู่เดิมของทางราชการซึ่งมีอยู่จำนวนมากทั่วประเทศ ปรับปรุงเป็นห้องหนังสือท้องถิ่นหรือห้องหนังสือประชาชน จะประหยัดงบประมาณได้มาก และใช้สมบัติของชาติให้เกิดประโยชน์

### ๓. งบประมาณในระยะ ๑๐ ปีแรก

ควรจัดหาเงินทุนอุดหนุนเพื่อการดำเนินงานด้านสร้างบุคลากร ส่งเสริมการจัดกิจกรรม การศึกษา อบรม ฯลฯ จนกว่าสถาบันหนังสือแห่งชาติจะมีรายได้เลี้ยงดูตนเองในระยะ ๑๐ ปีข้างหน้า จากการบริหารสำนักพิมพ์เองและกิจกรรมอื่นๆ

### ๔. จัดหารายได้ที่มีงบประมาณ

ผู้บริหารสถาบันหนังสือแห่งชาติควรมีวิธีหารายได้ด้วยวิธีต่างๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานด้านสิ่งพิมพ์และหนังสือ หรือการผลิตของที่ระลึกต่างๆ เช่น เหรียญที่ระลึก โปสการ์ด หนังสือ รูปภาพ การให้เข้าสถานที่ในการประชุมสัมมนา ฯลฯ



สำนักพิมพ์สถาบันหนังสือแห่งชาติ  
ดำเนินงานผลิตหนังสือ  
เช่นเดียวกับสำนักพิมพ์ทั่วไป  
ยึดถือหลักเกณฑ์  
การเป็นสำนักพิมพ์แบบอย่าง  
ผลิตหนังสือดี มีคุณภาพ  
ตั้งราคาขายอย่างยุติธรรม  
เพื่อให้หนังสือมีค่าในอดีตของชาติ  
กระจายออกไปยังห้องสมุด  
และห้องหนังสือทั่วประเทศ  
ประชาชนทุกภาค  
จะได้อ่านหนังสือทำนองเดียวกัน  
อย่างเท่าเทียมกัน

## ผลที่จะได้รับ

๑. ประเทศไทยจะมี ‘ศูนย์บริการหนังสือ’ และ ‘ห้องหนังสือ’ ในความหมายเดียวกันกับอารยประเทศอื่น

๒. คนไทยจะอ่านหนังสืออย่างกระตือรือร้น เมล็ดพันธุ์แห่งการอ่านในเด็กไทยจะงอกงาม รากแก้วแห่งการอ่านจะหยั่งลงบนแผ่นดินนี้อย่างแข็งแรงและมั่นคง

๓. กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตจะเกิดขึ้นอย่างจริงจัง

๔. คนไทยจะทัดเทียมคนในชาติอื่นอย่างมีราก

๕. การพัฒนาด้านต่างๆ ของประเทศ เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และอื่น ๆ จะดำเนินไปอย่างราบรื่นและยั่งยืน ฯลฯ

---

เอกสารนี้เป็นเพียงแนวคิดส่วนหนึ่ง เท่าที่ประมวลขึ้นในระยะเริ่มต้น มิใช่ข้อสรุปหรือเป็นหลักเกณฑ์ที่ยุติแล้ว การก่อตั้งสถาบันหนังสือแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานสำคัญยิ่งของประเทศ จำเป็นต้องระดมความคิดจากบุคคลในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องและบุคคลต่างๆ ที่สนใจ เพื่อให้สถาบันนี้ยังประโยชน์แก่แผ่นดินและประชาชนทั้งหมดอย่างแท้จริง

